

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ivstitia Et Ivre Libri Decem, Reuerendi P. F. Dominici
Soto, Segobiensis, Ord. Præd. Theologi præclariss.**

Soto, Domingo de

Venetiis, 1608

3 Vtru[m] liceat adiurare irrationabile[m] creaturam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38878

& in summa per totum titulum. aruspices & magi seuerissimis legibus vindicantur. Nam l. etsi. euleo dediti iubentur vngulis fulcantibus latera penas perferre proprio dignas facinore, & l. nemo supplicio etiam capitis puniri iubentur. Accedunt & leges regni nostri partita, 7. tit. 23. Hoc tñ ad no-
tauerim quosdam qui sinistra legem primam huius tituli intelligentes eam in fauorem Astrologorū allegare contendunt. Ait n. lex diuinationem, quæ sit per scientiam Astronomiæ non esse illicitam, sanè cum illa sit vna ex septem artibus liberalibus: Verba hæc tamen secundum tenorem duarum conclusionum quas proximè cū D. Tho. collegimus interpretanda sunt, videlicet, quòd illa scientia est licita ad iudicandum de pluujs, aut pestibus ac tempestatibus quæ astrorum concursu certitudine naturali eueniunt. Haud tamen lex intelligit eandem scientiam esse licitam ad iudicandum de accidentalibus effectibus aut de illis quæ ex nostra voluntate pendent, & multo magis ad inquitendum per sonas occultas, quæ aliquod peccatum perpetrarunt. Imò huiusmodi Astrologos cū Necromanticis, & Diuinatoribus & Mathematicis comparat: quos subinde grauissimo iudicio condemnat. Et l. 3. supplicio capitis plectendos censet. Et idem habetur inter ordinationes regni tit. 8. c. 4. l. 1. & 2.

ARTICVLVS III.

Virum liceat adiurare irrationalem creaturam.

Postquam visum est tam Deum quæ homines & dæmones adiurari posse, sequitur postremò an irrationales quoque creaturas liceat adiurare, sicuti locustas & brucum nubesque atque alias tempestates. Et respondet D. Thom. suppositis distinctionibus duabus per tres conclusiones. Distinctio prior est, Adiuratio huiusmodi, aut refertur ad ipsam irrationalem creaturam in oratio & locutione ad illam dirigatur. Et de hoc est prima conclusio. Vanum esset irrationalem creaturam sic adiurare, vt sermo ad eam dirigeretur. Atque hanc probant argumenta tria D. Tho. Nam cum adiuratio non nisi per locutionem fiat, quam irrationales creature præcipere non valent,

frustraneum esset illas adiurare. Deinde adiuratio illis tantum cõpetit, quibus congruit iurare irrationales autem creature iurare non possunt: ergo neque adiurari. Ad hæc cum duplex videtur distinctio, scilicet, scilicet, & deprecatorius, & compulsiuus, prior vanus est respectu irrationalem creaturam, vt pote quæ nullum habent suarum actionum dominium, vt prece moueri queant: Posterior vero soli Deo competit, cuius solius imperij vt habetur Matt. 8. obediunt venti & mare: quare nos creaturis irrationabilibus nihil imperare possumus. Secundo modo fieri potest adiuratio, vt referatur ad eam à quo talis creatura agitur & mouetur nempe ad Deum, & dæmonem quorum actione licet diuersa ratione eiusmodi tempestates nobis ingruunt. Enimuerò eadem est actio agentis & eius rei quæ agitur & mouetur: sicut motus sagittæ, & ipsius est tanquam rei motus, & sagittantis tanquam eam mouentis. Quia propter motus tempestatis est motus ipsius tanquam rei motus. Dei autem tanquam primæ causæ omnium naturalium actionum: & præterea tanquam permittentis dæmonem eisdem irrationabilibus creaturis vti ad nobis nocendum. Hæc igitur de causâ statuitur secunda conclusio. Dupliciter iure possumus irrationalem creaturam adiurare. Vno scilicet modo adiurationem per modum deprecationis ad Deum dirigendo: & alio modo dirigendo eam ad dæmonem per modum compulsionis. Atque prior modus pertinet ad eos qui diuina inuocatione citra exorcismos miracula faciunt: sicuti de Simone & Iuda legitur qui dracones adiurarunt, precipites eis vt in desertum sederent, posterior vero pertinet ad exorcistas. Tertia conclusio: Nequaquam licet dæmones in euentibus diuinitibus adiurare quasi auxilium ab eis implorando. Possent enim vt modo dicebamus vnus dæmon alium arceat, & dæmones quæ nubila colligunt rogatu nostro cessare, sed hoc esset eos vt Deos colere, quòd ingens esset apostasie crimen.

Secunda & tertia conclusiones certissime sunt, neque vili præferunt dubio quod sit disputatu dignum. Prima vero quæ nihil sit minus certa, est tñ memoria penitus contra quorundam abusum committenda. Nèpe vt in eiusmodi adiurationibus, quas vulgus coniurationes appellat, quas

bruci locustarum, & nubium adiuratio nō ad huiusmodi res dirigitur: sed vel ad Deū per modum deprecationis, vt dignetur nō isti misereri, demonisque cohibere, qui eius permissa eiusmodi tēpestates in nos obmoliuntur. Et hic est optimus omnium modus eiusmodi cladib. occurrendi. Quod si adhibeantur exorcismi, non intelligantur aduersus res irrationales dirigi, sed aduersus daemones, vt in virtute Dei cessent nobis esse infestos. Hoc aduersus illos adnotauerim, qui potius impostores, & incantatores sunt, quā exorcistæ: nempe qui cum nubibus, & locustis, & brucis, cumq; alijs eiusmodi bestiolis pugnare contendunt, ac si eorū colloquia perciperent, aut in ipsarū nubium aut locustarū potestate esse cessare. Quin verò litem cum locustis contestantur, patronosq; & aduoca-

tos & procuratores illis creant, qui causam ipsarū defendant, illasq; coram iudice accusant: à quo conuincuntur, condēnantur anathematizantur, & excommunicantur: cum ipsi potius adiuratores excommunicandi essent, atq; in vltimas insulas relegādi. Nam si contra vermiculos loquuntur, quid illi intelligūnt? Sin verò cōtra daemones, quid opus est illos ordine iuris oppugnare? Sane cum nostri sint publici hostes qui nullo iure, sed solam suam nequitiam in nos exercent. Atq; ad eō tanquā manū festarios inimicos nostros sola virtute Dei armatis licet nobis illos propulsare. Haud ergo iudices & ecclesiastici & ciuiles (nam vtriusque res incumbit) in huiusmodi impostores, & praestigiosos animaduertere negligāt: quippe qui religionem Christianam irrisioni exponunt.

FINIS LIBRI OCTAUI

FR. DOMINICI SOTO
SEGOBIENSIS, THEOLOGI,
Ordinis Prædicatorum,
Liber Nonus de Iustitia & iure.
PROEMIVM.

IN septimo libro, vbi religionis argumentum ingressi sumus, de voto a nobis disputatum est: nempe de his que homo Deo suapte sponte pollicetur, atque adeo de sacerdotibus qui diuinis peragendis sacrificijs mancipantur, in proximo de iurandi religione. Subsequitur ergo secundum ordinem ibidem propositum, vt de illis dicamus que mortales religionis vinculo eidem Optimo Deo reddere constringuntur: vt potè de oblationibus ac de decimis, que substantia sunt & alimonia sacerdotū: ac subinde de vitio simoniae, quo aditus eiusdem sanctæ & Ecclesiæ pollui solent. Oblationum autem decimarumque tractationē nequimus aliunde apertius ac subinde pulchrius auspicari, quā ab earum radice & fundamento, nempe a sacrificijs, que non modo Christiani, verum vniuersi mortales Deo suo iugiter offerre tenentur. Est n. sacrificium, oblationum suprema ad quā relique vniuersæ referuntur. Quare duas sacrificiorum quæstiones præmittere oportet: vnam in genere, atque alteram in singulari.

Soto, de Iust. & iure. Ecc QVÆ.